

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ŠESTA POSEBNA SEDNICA
3. mart 2017. godine

(Sednica je počela u 11.30 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo, poštovani narodni poslanici, poštovane ekselencije, otvaram Šestu posebnu sednicu Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

(Narodni poslanici Srpske radikalne stranke skandiraju: „Srbija, Rusija, ne treba nam Unija!“)

Kao što vam je poznato, ovu posebnu sednicu sazvala sam da bi se Narodnoj skupštini obratila Njena ekselencija gospođa Federika Mogerini, visoka predstavnica EU za spoljnu politiku i bezbednost i potpredsednica Evropske komisije.

Čast mi je da, u ime narodnih poslanika i u svoje ime, pozdravim Njenu ekselenciju, gospođu Federiku Mogerini, a osim nje, pozdravljam i ostale članove delegacije.

Takođe mi je čast da pozdravim i prisutne članove Vlade Republike Srbije, predsednika Vlade Republike Srbije, gospodina Aleksandra Vučića, kao i predstavnike diplomatskog kora u Republici Srbiji.

A sada molim Njenu ekselenciju gospođu Federiku Mogerini da nam se obrati, da uzme reč.

Izvolite, Ekselencijo.

FEDERIKA MOGERINI: Poštovani poslanici, velika mi je čast da budem u zemlji u kojoj se osećam kao kod kuće.

Dragi premijeru, dragi ministri, dragi ambasadori, dragi prijatelji, velika je čast biti danas sa vama ovde, u domu srpske demokratije. Uvek je čast obratiti se parlamentu. Imajući u vidu da sam ja bila poslanik, nekada mi nedostaje parlamentarna dinamika, tako da je dobro imati priliku iskusiti i to i hvala vam što ste mi takvu mogućnost pružili.

Dok razmatramo budućnost EU, moja poruka Srbiji i čitavom regionu jeste da u budućnosti EU neće biti Evropa sa 27 članica, zato što će jedna

država članica napustiti EU a na njeno mesto ući će druga. Srbija će biti jedna od njih.

Dobro se sećam svoje druge posete Beogradu, moje prve u ovom svojstvu. Tom prilikom premijer Vučić i ja stajali smo pred predstavnicima medija. To je bilo 2015. godine. Jasno sam tada rekla da ćemo mi otvoriti pregovaračka poglavlja do kraja te godine. Tada su mnogi bili skeptični. Međutim, mi smo ipak to uspjeli, zahvaljujući vašem radu, vašoj odlučnosti, i želim da se zahvalim Parlamentu, i Vladi i premijeru Vučiću na naporom radu, zajedničkom radu i odličnim rezultatima.

(Narodni poslanici Srpske radikalne stranke i dalje skandiraju.)

Smernice koje ste izabrali za Srbiju i pravac kojim idete nije značajan samo za Srbiju, već je značajan i za milione ponosnih Srba koji imaju nadu u vaše odluke ovde, zato što pretpostavljam da vi donosite i sami odluke.

Vaše odluke su značajne za stabilnost regiona; ne samo za stabilnost regiona, već i za čitav kontinent. Tokom proteklih par godina pravac kojim se Srbija kreće je jasan. Ona ide stabilnim putem ka EU, ostvaruje dobre rezultate.

Samo pre par dana, početkom ove nedelje otvorili smo dva nova poglavlja, nakon što su četiri poglavlja otvorena prošle godine. Znam dobro da otvaranje poglavlja nije uvek ono što građani očekuju, ali to se zaista prenosi u konkretne mere od značaja za stanovništvo, za vaše građane, u svim oblastima, jer vi ste preduzeli hrabre i odlučne korake na putu razvoja vaše zemlje.

Vi vidite bolje nego bilo ko drugi velike potencijale ove zemlje i samog srpskog naroda. Zato imate pravo da budete ambiciozni.

Danas želim da vam pokažem da smo i mi ambiciozni. Moj govor je jako dugačak, budite spremni, jer nama je stalo do Srbije, stalo nam je zbog njene sadašnjosti i njene budućnosti, zato što su vaša sadašnjost i vaša budućnost vezani sa sadašnjošću i budućnošću EU.

Ne samo da su vrata EU širom otvorena za Srbiju, već mi sa zadovoljstvom iščekujemo vaše pridruženje našoj zajednici, jer je to konkretan projekat na kom zajednički radimo.

Verujem da je naša unija nepotpuna sve dok su Srbija i druge države Zapadnog Balkana van naše porodice. Ova zemlja i ovaj region nalaze se u srcu Evrope. Istorija Evrope pisana je na ovom podneblju vekovima. Pre par sati saznala sam da je 18 rimskih careva rođeno na ovom području. Naše veze datiraju još iz davnina, hiljadama godina unazad. Zaista su ovde ispisana važna poglavlja iz istorije.

Istina je da su neka od tih poglavlja bila poglavlja nasilja, ali je istovremeno ovo podneblje na kojem su ostvarivani pionirski naučni poduhvati, i to je istorija koja treba da pokaže da Srbija treba da bude predstavljena na bolji način nego što jeste i istorija koja treba da bude poštovana, a to je istorija umetnosti, književnosti, prava i sloboda.

To znači da će Srbija postati članica EU čim uspemo da se razvijamo zajednički.

Mogu da pomenem samo jednu stvar koja čini Srbiju delom naše zajedničke prošlosti. Srbija je iznedrila jedan od prvih ustava u Evropi, još 1835. godine, koji se zasnivao na podeli vlasti i zaštiti svih građana pred državom.

Naša zajednička budućnost ima duboke korene, oni su jaki, i ona se zasniva na zajedničkoj istoriji, ali želim da naglasim da se zasniva i na snazi naših postojećih odnosa i potrebe jednih za drugima.

Evropska unija je uveliko glavni trgovinski partner Srbije. Hajde da govorimo o poslu. Srbija je, takođe, jedan od vodećih partnera EU i dve trećine izvoza i tri četvrtine stranih investicija dolazi iz EU. Tako se otvaraju nova radna mesta i nove mogućnosti svakog dana.

(Narodni poslanici SRS i dalje skandiraju.)

Imamo zaista neposredan interes da produbimo našu saradnju i, zapravo, naša saradnja se intenzivirala.

Kada smo radili na globalnoj strategiji EU za spoljnu i bezbednosnu politiku, moji savetnici, moj tim je dolazio u posetu Srbiji i Beogradu kako bi čuli koji su vaši prioriteti i očekivanja, zato što želimo da planiramo zajedno budućnost EU, zato što znamo da ćete vi biti deo te EU.

Izazovi sa kojima se suočavate su isti oni sa kojima se i mi suočavamo, bilo da su to pokušaji da suzbijemo organizovani kriminal, da upravljamo migrantskim tokovima, da obezbedimo energetske sigurnost ili sveukupnu bezbednost naših građana.

Nije idealizam koji nas uči da smo povezani, već realizam. Realnost nam govori da smo potrebni jedni drugima. Ova poruka postaje još važnija danas, u ovom delikatnom trenutku u kojem se nalazi ovaj region i čitava Evropa.

Impresivan napredak Srbije i čitavog Zapadnog Balkana je ugrožen sve većim osećajem nesigurnosti i u svetu i u regionu. Živimo u jednom krhkom svetu, koji se stalo menja, i globalna ravnoteža snaga se menja. Ponekad čak i nije jasno gde se zapravo nalazi prava moć i sve veći pritisak koji je na ovom delikatnom regionu.

Više ne možemo da mir uzimamo zdravo za gotovo. Stabilnost danas zahteva veća ulaganja svih nas, zato što će bez mira, bez pomirenja, napredak u bilo kojoj drugoj oblasti biti ugrožen, pre svega u oblasti ekonomije.

To je bila prvobitna zamisao koja je dovela do rođenja ujedinjene Evrope pre tačno 60 godina. Mi ćemo obeležiti šezdesetogodišnjicu Rimskih ugovora za nekoliko dana.

Nakon najkrvavijih ratova koje je čovečanstvo ikada doživelo, nakon Drugog svetskog rata, Evropljani su shvatili da bi mnogo bolje bilo za sve nas da uspostavimo jednu regionalnu ekonomsku saradnju, da zajednički saradujemo i poslujemo nego da ratujemo. Evropska unija je tako i nastala, tako se rodila, tako je pokrenuta, kao jedan ekonomski projekat saradnje, a zatim je

postala mirovni projekat i i dalje predstavlja jedan od najuspešnijih mirovnih projekata u ljudskoj istoriji.

Narodi Italije, Nemačke i Francuske shvatili su da niko od nas ne može da prosperira u ratno doba ali da svi možemo da imamo koristi od mira i saradnje. Umesto da ratujemo zbog naših pograničnih područja, mi smo preokrenuli te regione u centre zajedničkog rasta. Uprkos svemu, to je i dalje uspešno. Da bismo očuvali rast i prosperitet u ovom regionu, mir i stabilnost su od ključne važnosti.

Ne možemo dovoljno da naglasimo koliko je Srbija važna za regionalnu stabilnost. Zato sam posebno zahvalna vama, vašoj vladi, vašem premijeru, vašem parlamentu, svima, na kontinuiranoj posvećenosti Srbije integraciji sa EU, a takođe regionalnoj saradnji i dijalogu.

Ipak, naš zajednički poduhvat je neizvestan. Mi znamo da je destabilizacija ovog regiona sprečila njegov dalji ekonomski razvoj. Nisam sigurna da to želi vaš narod. Zašto biste ugrozili napredak ako ste toliko marljivo radili na ovom projektu? Niko neće biti radostan ako dođe do nove eskalacije tenzija. Doći će do problema za sve i to je razlog zbog kojeg ulažemo toliko energije u dijalog Beograda i Prištine i u regionalnu saradnju.

Čitav region prolazi kroz veoma delikatan trenutak. Ova zemlja nije izuzetak.

(Narodni poslanici Srpske radikalne stranke i dalje skandiraju.)

Ako mislite da ću se umoriti, pogrešili ste. Varate se, neću.

Dakle, čitav region prolazi kroz jedan veoma težak trenutak.

Znam da je pred vama duga predizborna kampanja i možda treba da sačuvate malo glasove za obraćanja vašim građanima.

Ekstremna polarizacija i nove etničke tenzije, znam da je teško, ali dozvolite da vam kažem da je uloga Srbije ključna ne samo za Srbiju, već za sve nas. Vi imate veliku odgovornost i ona je u vašim rukama. Srbija je uvek bila na raskršću različitih svetova i te tradicionalne etikete Istoka i Zapada nikada nisu bile povoljne za vašu zemlju. Vi niste dozvolili da vas simplifikuju i da vam se pilepi jedna etiketa. Vi ste odlučili da prkosite tradicionalnim klasifikacijama.

Vaš identitet je i istočni i zapadni, a istovremeno jedinstven. Zato je Srbija postala stožer između svetova i kultura, u stalnom dijalogu sa obema stranama, dosežući izvan prošlih i sadašnjih linija podela. Uverena sam da će Srbija nastaviti da koristi ovo bogatstvo.

Dozvolite mi da vam kažem da ja vidim jedno veoma važno mesto za Srbiju i za taj posao unutar EU, za njeno mesto u EU. Vidim je u Evropskoj uniji.

Evropa je danas globalna sila. Nekima se to ne dopada, ali to je realnost. Ona je neizvestan igrač i kooperativna sila u međunarodnoj areni. Mi definišemo svoje interese, svoje vrednosti i tražimo partnere koji dele sa nama naše principe i interese.

Članstvo u našoj uniji nije, niti će ikada biti puka deklaracija neprijateljstva ni prema kome. Mi nemamo politiku protiv drugih. Mi sad tražimo da dođemo do zajedničkih imenitelja. Mi slušamo jedni druge. Mi gradimo mostove. Naš mentalitet se ne zasniva na blokovima, niti na sferama uticaja. Mi znamo da je realnost mnogo kompleksnija, nije crno-bela, nikada nije bila. Mi ne definišemo naš identitet u odnosu na bilo čiji tuđi identitet.

Mi smo unija koja se zalaže za mir, za demokratiju, za privredni rast, za vladavinu prava. To su naši ciljevi i to je ono što želimo za naše građane u EU i u čitavoj Evropi. Ja znam da je to ono što i vi želite vašim građanima. To su sve osnove za saradnju sa našim partnerima i osnovni delovi naše zajedničke agende.

Kada je u pitanju ekonomska reforma, Srbija ostvaruje impresivne rezultate. Zahvaljujući reformama koje ste uspjeli da sprovedete, Srbija treba da nastavi da gura promene napred i da nastavi sa sprovođenjem promena, a agenda za pridruživanje nudi instrumente koji će joj to i omogućiti – bolje usluge svim građanima Srbije, privući će više investicija iz inostranstva i stvoriti nova radna mesta.

Sada ulazite u jednu važnu izbornu kampanju. Već ste ušli, započeli kampanju, to je evidentno, i građani Srbije će imati priliku da biraju na demokratski način, racionalno, slušajući argumente, slušajući činjenice i predloge. Takođe, imaćete mogućnost da birate put za budućnost.

Evropska unija sa nestrpljenjem očekuje saradnju sa novim predsednikom i Vladom na srpskom putu ka članstvu u Uniji. U ovom, tako važnom trenutku u istoriji ove zemlje izuzetno je važno da se svi građani Srbije uključe u ključne odluke koje ćete morati da donesete. Ovde je uloga Parlamenta izuzetno važna. Vi ste ključna veza između građana i institucije. Imate izuzetno važnu ulogu.

U EU smo zaboravili da razgovaramo o pravim benefitima EU koje ona pruža našim građanima.

(Narodni poslanici Srpske radikalne stranke i dalje skandiraju.)

Čitav taj proces koji mi nazivamo put ka Evropskoj uniji možda nekad zvuči suviše tehnički, ponekad i apstraktno, ali on je zapravo konkretan, realan i on zaista menja stvari, kako u sferi poslovanja, tako i u svakodnevnom životu naših građana. U pitanju je unapređenje državne uprave na svim nivoima, da bude ona koja pomaže razvoju poslova i građanima, a ne ona koja ih sputava. Radi se o nezavisnijem pravosuđu, u koje privrednici, obični građani mogu da imaju puno poverenje. Radi se o boljim vezama širom Evrope, da možete da trgujete i da plasirate svoje proizvode u čitavoj Evropi.

Sigurna sam da je ovo jedna agenda koju svi možete da podržite. Srbija je toliko toga uradila u poslednjih nekoliko godina i sada možete da nastavite da radite kako biste zaista razvijali zemlju onako kako to građani očekuju od vas. Možete da budete partner za stabilnost u regionu Zapadnog

Balkana, a možete i da pomognete vašoj zemlji da napreduje na putu ka EU. Zaista možete da postanete članica EU, punopravna članica.

Veoma vam se zahvaljujem na pažnji i želim vam mirnu predizbornu kampanju, plodonosan rad u Parlamentu i još jednom vam se zahvaljujem na upriličenoj časti i mogućnosti da se obratim u ovom divnom parlamentu. Hvala vam.

PREDSIEDNIK: Poštovani poslanici, zahvaljujem se Njenoj ekscelenciji u svoje lično ime i u ime svih poslanika Parlamenta Republike Srbije na njenom ljubaznom obraćanju.

Zaključujem Šestu posebnu sednicu Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu. Hvala vam.

(Sednica je završena u 11.55 časova.)